Regeringen - Lev upp till löftet om en ny skogsvårdslag

Debattartikel kring en översyn av skogsvårdslagen från Naturskyddsföreningen, WWF Sverige och Ekoturismföreningen

Tidigare i år konstaterade Skogsstyrelsen ännu en gång att riksdagens antagna miljömål om *Levande skogar* inte kommer att uppfyllas till 2020 på grund av ett alltför intensivt skogsbruk. Dagens skogsbruk begränsar även möjligheten att uppfylla andra miljömål kring främst biologisk mångfald. I våras presenterade Artdatabanken sin senaste rapport om tillstånd och trender för arter och deras livsmiljöer. Där slås fast att drygt 1 800 skogslevande arter är rödlistade. I början av sommaren visade en årlig uppföljning från Skogsstyrelsen och Riksantikvarieämbetet att nästan hälften av våra kända forn- och kulturlämningar i skogen skadas i samband med gallringar och slutavverkningar.

Redan förra hösten aviserade den sittande regeringen en översyn av skogsvårdslagen. I sin budgetproposition skrev man *”att miljöhänsynen ska öka i den brukade skogen och skogsvårdslagstiftningen behöver därför skärpas och preciseras.”* Regeringen menade att en översyn krävs för att klara Sveriges övergripande miljömål, de två skogspolitiska målen kring produktion och miljö, och våra åtaganden enligt EU:s art- och habitatdirektiv och FN:s Århuskonvention. Det finns med andra ord en samsyn om att dagens skogsbruk inte lever upp till en rad politiska mål. Den utlovade översynen av skogsvårdslagen välkomnades därför av en rad företrädare för svensk naturvård, men löftet har inte förverkligats utan har istället hamnat i en politisk långbänk.

Uppenbart är också att skogsvårdslagens produktionsmål alltför ensidigt har inriktats på att tillfredsställa skogsindustrins behov av stora mängder massaved. En inriktning på volym och låga priser, som bidrar till dålig lönsamhet hos främst många av landets många mindre privata skogsägare. När avverkningens alla fakturor är betalda, blir det helt enkelt inte särskilt mycket över till skogsägaren. Lagens produktionsmål tar inte heller hänsyn till turismens kraftiga tillväxt under de senaste årtiondena och det faktum att vackra vilda skogar är av stor och växande betydelse för bilden av Sveriges som ett attraktivt resmål. Enligt Tillväxtverkets senaste kartläggning av internationella besökare i Sverige (IBIS) uppgav nästan tio procent att man hade vandrat i skog eller berg under sin vistelse i Sverige 2014. Omräknat i exportintäkter handlar det om flera miljarder kronor i turismintäkter årligen och här väger värden som mångfald och skönhet tungt. Kvaliteter som är grunden för ett omfattande friluftsliv runt om i Sverige. Det finns även stora möjligheter att öka landsbygdens intäkter från jakt och viltkött - två skogliga näringar som till skillnad från produktion av massaved kan skapa nya jobb och lokal utveckling i stora delar av Sverige.

I detta sammanhang vill vi även vara tydliga med att den kommande översynen av skogsvårdslagen måste vila på en respekt för äganderätten. Sveriges drygt 300 000 privata skogsägare är en viktig resurs för biologisk mångfald, naturvård, friluftsliv och turism, och givetvis även för traditionell svensk skogsnäring.

Många av framtidens utmaningar handlar om produktion och miljö. Ofta ställs just jobb och miljö mot varandra, men en regering med statsråd från både Socialdemokraterna och Miljöpartiet kan visa att det nu handlar om att hitta lösningar kring både jobb och miljö, och gärna över blockgränserna. Våra beslut idag avgör vilka skogar våra barnbarn ska bruka och ströva i. Låt därför framtidens skogar bli ett område för nya tankar och målbilder. Ett första steg är att regeringen omgående infriar sitt eget löfte från förra hösten om en översyn av dagens skogsvårdslag.

Johanna Sandahl, ordförande Naturskyddsföreningen

Peter Westman, naturvårdschef WWF Sverige

Leif Öster, vice ordförande Ekoturismföreningen